

4de zondag advent jaar C

Lc. 1, 39-45

Inleiding

Het zijn verwarrende tijden, mag je zeggen, deze advent. Niet alleen in onze wereld zoals we die vandaag de dag beleven met het wel en het niet en het weer wel en het weer niet rond alle coronamaatregelen, maar ook als we kijken in de lezingen.

Aan het begin van de advent kondigde de pastoor aan dat het een tijd is van verwachting en als je een kind verwacht dan ga je je voorbereiden. Je zorgt dat de kleertjes klaarliggen, dat het bedje klaar is en noem maar op. Zo noemde hij de eerste week van de advent een aantal voorbeelden. Maar wat schetste vervolgens onze verbazing: de lezingen de afgelopen drie weken gingen steeds opnieuw niet over een kind krijgen, maar over gewaarschuwd zijn, voorbereid zijn. Het waren profeten die aan het woord waren met misschien wel de voornaamste Johannes, de eigenlijk enige profeet die nog optreedt in het nieuwe testament. Johannes kondigt ons aan dat we de paden recht moeten maken en ruimte moeten maken voor de Heer die komen gaat. Hij kondigt aan dat degene die komen zal, zal dopen met geest en vuur. Maar dan gaat het allemaal over volwassen mensen die tot ons spreken, die profeten en ook de Jezus zoals hij aangekondigd wordt. Tot vandaag. Vandaag komen we opnieuw terug bij die verwachting zoals hij door de pastoor in de eerste week van de advent werd aangekondigd: de verwachting van een Kind. We zullen het straks in het evangelie horen. Laten we ons daar nu eerst op gaan bezinnen in gebed.

Preek

Verwarrende tijden, beste mensen - ik zei het al in de inleiding - als je het wereldse naast het kerkse zet, maar ook het kerkse zelf. Zoals we de eerste weken vooral met die profeten bezig zijn, terwijl het toch gaat over in verwachting zijn, verwachtingsvol uitzien naar wat komen gaat. Want dat is toch advent, daarom branden er nu toch die vier kaarsen. Langzaam hebben we het licht zien groeien, groter en groter zien worden.

En dan zijn er nog andere wereldse afleidingen. Ik weet niet of u opgelet heeft de afgelopen tijd als de reclame uitgezonden wordt, maar de meeste supermarkten zenden kleine minifilmpjes uit, niet zomaar een aanprijzing van een eigen werknaam of bepaalde producten, maar familiefilmpjes in een klein bestek. Hoe gezellig het toch allemaal moet en kan zijn met de kerst. Eén van die firma's gaat zelfs zo ver dat een winkelwagentje ongeveer verliefd wordt op de winkelende klant, op haar staat te wachten, met haar mee tussen de boodschappenrijen door danst en zo het karretje tot de nok toe vollaadt. Is dat dan wat we moeten verwachten? Ik denk het niet.

De lezing van vandaag maakt het opnieuw duidelijk. Ookal zit daar nog wat verwachting, want we zitten een week voor kerst, een week voordat Jezus

geboren gaat worden. We zouden het dus moeten hebben over een hoogzwangere Maria, maar nee, we hebben het gehad over Maria en Elisabeth die elkaar ontmoeten. Daarvoor neem ik u even mee terug, ik denk een 20-25-tal jaren terug toen ik een keer op bezoek was bij een gezin waar een kind van een jaar of 7, 8 de communie ging doen. Toen ik daar in huis zat viel mijn oog op een tekening op een kastdeur. Op die kastdeur stonden een viertal bollende lijnen. De één amper iets gebold dan een rechte lijn, de tweede iets meer, de derde nog iets meer en de vierde was een kromming alsof er bijna een flinke bal was uitgetekend. Toen de moeder van het kind zag waar ik naar keek, schoot ze in de lach en legde uit. Die tekening, zei ze, hebben we acht jaar geleden gemaakt toen ik in verwachting was. De eerste is gemaakt toen de tekening van mijn buik net begon, ik was zo'n drie maanden in verwachting, de tweede bij vijf maanden, de derde bij zeven maanden en de vierde, die hele bolle buik die getekend staat, van net voor de bevalling.

Eigenlijk zouden we dus nu bij zo'n laatste tekening moeten staan, maar daar staan we in het verhaal niet. We zitten maximaal voor Elisabeth bij de derde tekening, want zo hebben we gehoord op Maria boodschap dat toen zij in verwachting raakte, Elisabeth al zes maanden zwanger was. En daar ging het verhaal van vandaag verder. Want dan zegt het evangelie dat Maria zich spoed naar het bergland om daar Elisabeth in die laatste maanden van haar zwangerschap, bij te gaan staan. Maria dus nog amper zwanger in het verhaal van vandaag en Elisabeth eigenlijk volzwanger, bijna voldragen, zou je kunnen zeggen. En toch spreekt het verhaal van vandaag volop over verwachting. Want voor het laatst wordt ons aangeduid wie we moeten verwachten en wel op een zeer wonderlijke wijze.

Als Maria bij Elisabeth aankomt en Elisabeth de groet van Maria hoort, dan springt het kind in Elisabeths buik op van vreugde. Velen van u zullen dat wellicht ooit hebben kunnen getuigen. Ik mocht als jongetje van 7 of 10 jaar toen mijn moeder in verwachting was van mijn jongste zussen ook wel eens voorzichtig aan die enorme buik voelen hoe zo'n kindje dan even schopte in de buik. Dat gevoel moet Elisabeth op dat moment hebben gehad, maar ze duidt het op een extra manier. Ze laat het niet bij 'hee, hij schopt', of 'hij spartelt', nee, zij duidt het als: het kind sprong op in mijn schoot als groet aan de moeder die de Verlosser in zich draagt, de Redder en dat is waar het vandaag in het verhaal om gaat. Dat is waar ook de profeet Micha al over sprak. Een groot Leider zal geboren worden, een Verlosser, een Redder, een machtig Iemand, maar wel zoals de profeten het vaker bedoelen alleen niet altijd verstaan worden: een Leider van een ander soort, een Leider die anders leiding geeft dan menselijke leiders, een Heerser die het menselijke heersen te boven gaat, een Redder die zal redden op een andere manier dan een wereldse redder zal redden. En die Leider, die Heerser, die Redder is de Messias, die geboren gaat worden in de gestalte van een kind. Nog een week hebben we daarvoor te gaan en dan mag dat Kind er zijn, een Kind van hoop, een Kind van vrede, een Kind van gerechtigheid, die

we de Verlosser, de Redder, de Vredevorst noemen. Maar zoals gezegd op een andere manier dan wereldse redders en verlossers. Op een manier die alleen God kent, een manier die van ons vraagt om ons naar Hem toe te keren, door zoals we vorige week hoorden: als we dubbele kleding hebben en we zien een ander die niets heeft, de ander ook iets te geven. Als we geld genoeg hebben, te geven aan wie niets heeft. Als we brood genoeg hebben, te geven aan wie honger heeft en noem maar op. Dat beeld zal die Jezus die volgende week als kind geboren wordt aan ons voorleggen. Steeds opnieuw zodat we van hem kunnen leren om een nieuwe wereld, een rijk van God te bouwen op een andere manier. Soms is dat verwarrend, maar het is altijd dat wat uitstrekt boven wat wij in onze normale wereld zien en doen. Daartoe mag ieder jaar opnieuw die Redder geboren worden. Amen

Henry Vermeulen, diaken